

Брюксел, 9 юни 2026 г.
(OR. en)

10269/26

Междуинституционално досие:
2026/0137 (NLE)

SOC 375
EMPL 199
ECOFIN 788
EDUC 256

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 3 юни 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 510 final

Относно: Предложение за
РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА
относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 510 final.

Приложение: COM(2026) 510 final

Брюксел, 3.6.2026 г.
COM(2026) 510 final

2026/0137 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В Договора за функционирането на Европейския съюз от държавите членки се изисква да разглеждат икономическата си политика и насърчаването на заетостта като въпроси от общ интерес и да координират действията си в рамките на Съвета. От Съвета се изисква да приема насоки за заетостта (член 148), които трябва да бъдат съобразени с общите насоки на икономическите политики (член 121).

Докато общите насоки на икономическите политики имат трайна валидност, насоките за заетостта трябва да се изготвят ежегодно. Двата документа с насоки бяха приети заедно (т. нар. „интегриран пакет“) през 2010 г. в подкрепа на стратегията „Европа 2020“. През 2015 г. бяха приети преработени интегрирани насоки. Що се отнася до насоките за заетостта, от 2018 г. насам е установена практика на редуване на пълна актуализация (обхващаща както съображенията, така и самите насоки) на всеки две години и „подновяване“ (актуализиране на съображенията, като същевременно насоките остават непроменени) през междинната година. След пълна актуализация през 2024 г. беше извършено подновяване през 2025 г. Поради това тази година се актуализират както самите насоки, така и съображенията. В насоките са включени нови елементи, по-специално относно: i) качеството на работните места (във връзка с пътната карта за качествени работни места, представена от Комисията през декември 2025 г., и работата на Комитета по заетостта по различните измерения на качеството на работните места и свързаната с него рамка за мониторинг); ii) уменията и образованието (в съответствие с новата препоръка на Съвета относно човешкия капитал, представена от Комисията през ноември 2025 г. и приета от Съвета през март 2026 г.); и iii) намаляването на бедността и социалното приобщаване (в съответствие със стратегията за борба с бедността, представена от Комисията през май 2026 г.). Насоките също така бяха значително рационализирани, за да се избегнат повторения и да се подобри четивността. Съображенията също бяха актуализирани в съответствие с настоящия социално-икономически контекст и най-новите политически инициативи.

Заедно с общите насоки за икономическите политики насоките за заетостта се представят под формата на решение на Съвета относно насоките за политиките по заетостта на държавите членки (част II от интегрираните насоки) и осигуряват основата за специфичните за всяка държава препоръки в съответните области.

Преразгледаните „Насоки за заетостта“ са следните:

Насока 5: Насърчаване на търсенето на работна ръка

Насока 6: Подобряване на предлагането на работна ръка и достъпа до заетост, придобиване на умения и компетентности през целия живот

Насока 7: Подобряване на функционирането на пазарите на труда и ефективността на социалния диалог

Насока 8: Насърчаване на равните възможности за всички, насърчаване на социалното приобщаване, предотвратяване на бедността и борба с нея

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 148, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта ⁽³⁾,

като има предвид, че:

- 1) Държавите членки и Съюзът трябва да работят за изготвянето на координирана стратегия за заетостта, и по-специално за насърчаването на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на приобщаващи и устойчиви пазари на труда, за да бъдат постигнати целите за пълна заетост, социален прогрес и балансиран икономически растеж, установени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Държавите членки трябва да разглеждат насърчаването на заетостта като въпрос от общ интерес и да координират действията си в тази насока в рамките на Съвета.
- 2) Съюзът трябва да се бори срещу социалното изключване и дискриминацията и да насърчава социалната справедливост и закрила, равенството между жените и мъжете, солидарността между поколенията и защитата на правата на детето, както е предвидено в член 3 от ДЕС. При определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът трябва да взема предвид изискванията, свързани с насърчаването на висока степен на заетост, с осигуряването на адекватна социална закрила, с борбата срещу социалното изключване, както и с постигане на високо равнище на образование, обучение и опазване на човешкото здраве, както е посочено в член 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
- 3) В съответствие с ДФЕС Съюзът разработи и въведе интегрирана рамка за координация в областта на икономическите политики и политиките по заетостта

¹ Становище от [предстои да се определи ДАТА] 2026 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

² Становище от [предстои да се определи ДАТА] 2026 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

³ Становище от [предстои да се определи ДАТА] 2026 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

в контекста на европейския семестър ⁽⁴⁾. Европейският семестър е съобразен с компаса за конкурентоспособността, с който се осигурява рамка за повишаване на конкурентоспособността чрез преодоляване на изоставането в областта на иновациите, декарбонизация на нашата икономика, намаляване на прекомерните зависимости и повишаване на сигурността. В компаса уменията, качествените работни места и социалната справедливост са обозначени като част от хоризонталните способстващи фактори. Европейският семестър включва и принципите на Европейския стълб на социалните права, приет от Европейския парламент, Съвета и Комисията през ноември 2017 г. ⁽⁵⁾. Той разчита на набора от социални показатели като инструмент за мониторинг. Рисковете и предизвикателствата пред възходящата социална конвергенция в Съюза също се анализират въз основа на набора от социални показатели съгласно рамката за социална конвергенция ⁽⁶⁾. Европейският семестър предвижда тясно взаимодействие със социалните партньори, гражданското общество и други заинтересовани страни. Семестърът е допълнен и от управлението и препоръките на политическата програма „Цифрово десетилетие“.

- 4) Като част от тази рамка насоките за политиките по заетостта на държавите членки (наричани по-нататък „насоките за заетостта“), изложени в приложението към настоящото решение, заедно с общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза, съдържащи се в Препоръка (ЕС) 2015/1184 на Съвета ⁽⁷⁾, съставляват интегрираните насоки. Насоките за заетостта трябва да направляват изпълнението на политиките в държавите членки и в Съюза, като отразяват взаимозависимостта между държавите членки. Полученият в резултат на това набор от координирани политики на Съюза и национални политики представлява подходяща комбинация от икономически политики, политики по заетостта и социални политики. Той следва да доведе до положителни странични ефекти за пазарите на труда и обществото като цяло, да укрепи икономическата и социалната устойчивост и да отговори ефективно на средносрочните и дългосрочните предизвикателства, включително необходимостта от стимулиране на конкурентоспособността, иновациите, производителността и стратегическата автономност на Съюза. Икономическите политики и политиките по заетостта на Съюза и на държавите членки следва да съпровождат справедливия преход на Съюза към неутрална по отношение на климата, екологично устойчива и цифрово суверенна икономика.
- 5) Насоките за заетостта са в съответствие с преразгледаната рамка за икономическо управление на Съюза, която влезе в сила на 30 април 2024 г. ⁽⁸⁾, и

⁴ Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁵ Междуинституционална прокламация относно Европейския стълб на социалните права (ОВ С 428, 13.12.2017 г., стр. 10).

⁶ Вж. член 3, параграф 3, буква б) и съображение 8 от Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г.

⁷ Препоръка (ЕС) 2015/1184 на Съвета от 14 юли 2015 г. относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Европейския съюз (ОВ L 192, 18.7.2015 г., стр. 27).

⁸ Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение

със съществуващото законодателство на Съюза и инициативите на Съюза. Те включват, наред с другото, съобщенията на Комисията относно Съюза на уменията от 5 март 2025 г. ⁹⁾ и относно стратегията на Европейския съюз за борба с бедността: справяне с бедността и нейното предотвратяване от детството до старини от 6 май 2026 г., както и Препоръката на Съвета относно човешкия капитал в Европейския съюз от 9 март 2026 г.

- 6) В рамките на Европейския стълб на социалните права се определят двадесет принципа и права, целящи да допринесат за правилното и справедливо функциониране на пазарите на труда и социалните системи. Те се отнасят до равните възможности и достъпа до пазара на труда, справедливите условия на труд и социалната закрила и приобщаването. Тези принципи и права дават стратегическа насока на Съюза. Европейският стълб на социалните права и придружаващият го набор от социални показатели също представляват насоки за мониторинг на резултатите в областта на заетостта, уменията и социалната сфера на държавите членки и възходящата социална конвергенция в Съюза в рамките на европейския семестър. Стълбът стимулира реформите и инвестициите на национално, регионално и местно равнище, като дава възможност да бъде съчетана „социалната“ с „пазарната“ насоченост в днешната съвременна икономика.
- 7) На 4 март 2021 г. Комисията представи план за действие за прилагането на Европейския стълб на социалните права. Той включва амбициозни, но реалистични водещи цели на Съюза в областта на заетостта за 2030 г. (минимум 78 % от населението на възраст 20—64 години следва да са в трудова заетост), уменията (минимум 60 % от всички възрастни следва да участват в обучение всяка година) и намаляването на бедността (поне 15 милиона по-малко лица следва да бъдат изложени на риск от бедност или социално изключване, включително 5 милиона деца) (наричани по-нататък „водещите цели на Съюза за 2030 г.“). Той включва и допълнителни подцели, както и преразгледан набор от социални показатели. Водещите цели на Съюза за 2030 г. бяха приветствани от държавните и правителствените ръководители на социалната среща на върха в Порто през май 2021 г. и от Европейския съвет през юни 2021 г. Заедно с набора от социални показатели те подкрепят мониторинга на напредъка в изпълнението на принципите на Европейския стълб на социалните права в рамките на европейския семестър. В този контекст държавите членки си поставят и амбициозни национални цели, които, като се отчита надлежно началната позиция на всяка държава членка, представляват адекватен принос за постигането на трите водещи цели на Съюза за 2030 г.
- 8) Мониторинг на изпълнението на Европейския стълб на социалните права и на напредъка по водещите цели на Съюза и национални цели за 2030 г. се извършва в рамките на съвместния доклад за заетостта, който беше приет от Съвета през март 2026 г., както и чрез инструментите на европейския семестър за мониторинг. В съответствие с рамката за социална конвергенция съвместният доклад за заетостта съдържа „анализ по държави на първия етап“ относно потенциалните рискове за възходящата социална конвергенция. В него се посочват държавите членки, които са изправени пред потенциални рискове,

и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁹⁾ COM(2025) 90 final.

които трябва да бъдат разгледани в рамките на по-задълбочен „анализ на втория етап“.

- 9) Интегрираните насоки служат за основа на специфичните за всяка държава препоръки, отправени от Съвета към държавите членки в рамките на европейския семестър. Макар интегрираните насоки да са предназначени за държавите членки и Съюза, те следва да се изпълняват в партньорство с всички национални, регионални и местни власти с активното участие на парламентите, както и на социалните партньори и представителите на гражданското общество. Реформите на пазара на труда и социалните реформи следва да спазват националните практики на социален диалог и колективно договаряне, както и автономността на социалните партньори. На срещата на върха във Вал Дюшес през 2024 г. и в пакта за европейски социален диалог, подписан през март 2025 г., беше потвърдено значението на социалния диалог за справянето с предизвикателствата в сферата на труда.
- 10) Държавите членки следва да използват пълноценно наличното финансиране от ЕС, по-специално Европейския социален фонд плюс и Социалния фонд за климата, за да насърчават качествената заетост и уменията, да се борят с бедността и да подкрепят заетостта и социалните реформи и инвестиции. Това включва борба със социалното изключване и с дискриминацията, гарантиране на достъпността и приобщаването, както и насърчаване на възможностите за повишаване на квалификацията и преквалификация на работната сила, учене през целия живот и висококачествено образование и обучение за всички. За периода на финансиране след 2027 г. плановете за национално и регионално партньорство (плановете за НРП) ще продължат да насърчават и укрепват интегрираните усилия в тези области. Насоките за заетостта следва да послужат за основа при програмирането на плановете за НРП. В контекста на общите цели на Съюза за декарбонизация Социалният фонд за климата ⁽¹⁰⁾ ще бъде от съществено значение за посрещане на нуждите на уязвимите домакинства, уязвимите ползватели на транспорт и уязвимите микропредприятия.
- 11) В съответствие с мандатите им съгласно ДФЕС Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила следва да извършват мониторинг на изпълнението на съответните политики с оглед на насоките за заетостта. Тези комитети и подготвителните органи на Съвета, участващи в координацията на икономическите и социалните политики, следва да работят в тясно сътрудничество. Диалогът по политиките между Европейския парламент, Съвета и Комисията следва да се поддържа, по-специално по отношение на насоките за заетостта.
- 12) След консултация с Комитета за социална закрила,

¹⁰ Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на Социален фонд за климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060 (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 1—51).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Приемат се насоките за политиките по заетостта на държавите членки (наричани по-нататък „насоките за заетостта“), изложени в приложението. Насоките за заетостта са част от интегрираните насоки.

Член 2

Държавите членки вземат предвид насоките за заетостта в своите политики по заетостта и програми за реформи, за които те представят доклад в съответствие с член 148, параграф 3 отДФЕС.

Член 3

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*